

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

Vstupem do Evropské unie se Česká republika zavázala respektovat unijní legislativu a povinnosti z ní plynoucí. Jednou z těchto povinností je i vytvoření soustavy Natura 2000. Jedná se o soustavu chráněných území, která vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny členské státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, jež jsou z evropského hlediska nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické). Vytvoření soustavy Natura 2000 ukládá členským státům Evropské unie směrnice Rady č. 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Návrh na vyhlášení přírodní rezervace Prokopské údolí byl připraven z důvodu zajištění ochrany evropsky významné lokality Prokopské údolí. Tato evropsky významná lokalita (dále jen „EVL“) byla společně s dalšími lokalitami schválena Evropskou komisí [rozhodnutí Komise ze dne 3. listopadu 2009, kterým se přijímá první aktualizovaný seznam lokalit významných pro Společenství v kontinentální biogeografické oblasti podle směrnice Rady 92/43/EHS (2008/25/ES)]. Podle čl. 4 odst. 4 směrnice Rady č. 92/43/EHS tím vznikla povinnost státu zajistit formální ochranu této lokality a péči o ni. Hlavní město Praha je v návaznosti na nařízení vlády č. 187/2018 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění pozdějších předpisů, povinno vyhlásit EVL Prokopské údolí jako zvláště chráněné území, a to v kategorii přírodní rezervace nebo přírodní památka.

EVL Prokopské údolí je z biologického hlediska význačné především xerothermní skalní a stepní vegetací a také přirozenými lesními porosty s výskytem dlouhé řady ohrožených organismů. Východozápadně orientované údolí podél Prokopského a Dalejského potoka zahrnuje řadu významných geologických profilů, geologických i geomorfologických fenoménů. Jedná se o mezinárodně známé naleziště zkamenělin.

Existující přírodní rezervace Prokopské údolí zřízená Výnosem Ministerstva kultury ČSR ze dne 28. 12. 1978, č. j. 25 533/78-IV/2 nepokrývá celé území EVL Prokopské údolí (zahrnuje zhruba ¾ této lokality), a proto musí dojít k přehlášení přírodní rezervace Prokopské údolí a stanovení jejích nových hranic. Nové vymezení získává i ochranné pásmo přírodní rezervace, které reaguje na potenciální zdroje ohrožení území EVL, ale zároveň respektuje hranice již existujících sídelních útvarů. Předmět ochrany přírodní rezervace byl upřesněn tak, že nově konkretizuje hlavní typy přírodně cenných stanovišť v území se vyskytujícími i nejvýznamnější geologické profily a geologické i geomorfologické fenomény.

V souladu s ustanoveními § 40 a § 41 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, byl záměr vyhlášení přírodní rezervace oznámen společně s plánem péče¹ pro období 2019 - 2025 na portálu veřejné správy a na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy.

¹ Plán péče o zvláště chráněné území (§ 38 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů) se schvaluje samostatně. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný, slouží jako odborný a koncepční podklad pro péči o zvláště chráněné území, pro rozhodování orgánů ochrany přírody a pro jiné druhy plánovacích dokumentů.

Námítky bylo možné uplatnit do 90 dní ode dne zveřejnění. Všechny námítky uplatněné vlastníky dotčených pozemků byly řádně a pravomocně vypořádány v příslušných správních řízeních.

II. Kvalifikovaný odhad dopadu přijetí návrhu nařízení do rozpočtu hlavního města Prahy a do rozpočtu městských částí

Dopad do rozpočtu hlavního města Prahy a do rozpočtu městských částí není předpokládán. Zřízením přírodní rezervace Prokopské údolí nevznikne navýšení výdajů v rámci provádění managementu zvláště chráněného území, protože navrhovaným nařízením se území stávající přírodní rezervace v zásadě pouze rozšíří o plochu současného ochranného pásma. V něm už nyní hlavní město Praha jako vlastník předmětných pozemků, které jsou svěřeny do správy odboru ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy, hospodář podle stejných pravidel, jaká budou platit na území navrhované přírodní rezervace. Veškeré činnosti tak budou finančně pokryty ze stávajících rozpočtových prostředků určených pro péči o zvláště chráněná území.

III. Zvláštní část

K § 1

Navrženým ustanovením se zřizuje přírodní rezervace Prokopské údolí a stanoví se její ochranné pásmo. Předmět ochrany přírodní rezervace je definován jak obecným popisem, tak i příkladným výčtem zastoupených přírodních stanovišť a geologických útvarů.

K § 2

Hranice přírodní rezervace a ochranného pásma se stanovují uzavřenými geometrickými obrazy s přímými stranami, jejichž vrcholy jsou určeny souřadnicemi udanými v jednotné trigonometrické síti katastrální. Seznamy souřadnic jednotlivých vrcholů jsou obsaženy v přílohách 1 a 2 nařízení. Daný způsob vymezení hranic zvláště chráněného území nezpůsobuje na rozdíl od dříve využívaných mapových podkladů s více či méně podrobným rozlišením žádné pochybnosti o přesném vedení hranice, které je zásadní pro právní režim pozemků (částí pozemků) nacházejících se uvnitř chráněného území či jeho ochranného pásma. Pro snadnější orientaci se doplňují i mapové zákresy území přírodní rezervace a jejího ochranného pásma.

K § 3

V souladu s ustanovením § 33 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se vymezují bližší ochranné podmínky přírodní rezervace Prokopské údolí. Výčet činností, jejichž realizace je vázána na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, nevybočuje z rozsahu bližších ochranných podmínek jiných zvláště chráněných území zřizovaných hlavním městem Prahou. Jedná se o činnosti, jejichž nevhodné provádění může mít potenciálně negativní vliv na předmět ochrany přírodní rezervace, avšak nejsou a priori zakázány dle základních podmínek ochrany přírodních rezervací (§ 34 zákona o ochraně přírody a krajiny). Posuzování přípustnosti těchto činností orgánem ochrany přírody v konkrétních případech zajistí, že vlastní realizace daných aktivit nebude v rozporu s žádoucím managementem přírodní rezervace.

K § 4

Přijímané nařízení přehlašuje stávající přírodní rezervaci Prokopské údolí, jejíž celé území bude zahrnuto do nově navržené přírodní rezervace a dále dochází pouze k upřesnění (větší konkretizaci) předmětu ochrany. Proto je žádoucí, aby dlouhodobé činnosti, pro které byla v minulosti vydána dle ustanovení § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny orgánem ochrany přírody výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněného území, mohly v území kontinuálně pokračovat i po přehlášení přírodní rezervace bez nutnosti vedení nového správního řízení o povolení této výjimky. Přechodné ustanovení proto deklaruje použitelnost dříve vydaných výjimek i po účinnosti tohoto nařízení.

K § 5

Ustanovení § 90 odst. 12 zákona o ochraně přírody a krajiny stanoví: *„Dosavadní ochranu zvláště chráněného území, vyhlášeného podle dřívějších předpisů před účinností tohoto zákona ústředním orgánem státní správy, jež přešlo do kategorie přírodní rezervace nebo přírodní památka, může Ministerstvo životního prostředí zrušit obecně závazným právním předpisem v případě, kdy je na tomto území nově vyhlášeno zvláště chráněné území okresním úřadem, krajským úřadem, Agenturou nebo správou národního parku podle tohoto zákona, nebo za podmínek stanovených v § 45.“* Ochranu stávající přírodní rezervace Prokopské údolí (zřízené výnosem Ministerstva kultury ČSR) tedy nemůže zrušit hlavní město Praha, ale může tak učinit jen Ministerstvo životního prostředí. Účinnost nařízení se proto určuje tak, aby legisvakanční lhůta poskytla Ministerstvu životního prostředí dostatečný prostor pro vydání příslušného zrušujícího obecně závazného předpisu a bylo tak zabráněno nežádoucí koexistenci dvou navzájem se překrývajících zvláště chráněných území.